

MEMORANDUM

Any I.

Núm. 6.

PERIÓDICH INDEPENDENT

Anuncis à preus convencionals.

SUSCRIPCIÓ:

Un any. . . . 2'50 pessetes.

Santa Coloma de Farnés

12 Agost de 1906

No's tornen els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer del Beat Dalmau, núm. 12.

LO PROGRÉS

¿Se pot dir que una societat progressa únicament porque inventen sòs individuus una serie de coses que contribueixen a fer la vida més soportable, lo treball menys pesat, les dificultats naturals menys nombroses y més fàcilment dominables?

Si entenem per societat civilizada aquella que constituida en nació, té soldats y navilis per a defensar-se, duanes per a evitar la competència que al treball nacional pot fer un país estranger, diners en abundància per a atendre tots els gastos socials, jutges que obliguin al cumpliment de les lleys, o que castiguen severament als qui d'elles es burlen, arsenals per a construir naus, una indústria bastant adelantada per a subvenir a les necessitats propries y per a invadir els mercats estrangers, ministres y polítics que cuyen en el exterior lo prestigi de la seva nació, no cab dubte que hi ha moltes societats qu' estan en ple progrés.

Fixeu-vos per un moment en l'estat moral d'aquests mateixos homens que tant han progressat materialment, y us veureu obligats a confessar que l' progrés humà sols s'ha complert a mitjans.

La noció del bé y del mal, qui deuria haverse depurat y trasformat, de lo just y de lo injust, no ha variat en lo més minim. L' egoisme, qu' es lo major enemic de la vida social, hont tots deuen sacrificarse, uns a favor d'altres, continúa imperant sense contrast.

¿Cóm no hi ha homens que tracten de modificar l'estat moral de la majoria dels homens?

Les primitives societats cristianes estaven cent colzes per sobre les nostres actuals. Els homens senzills qui seguien al peu de la lletra les doctrines de Cristo, tenien un concepte molt més alt que nosaltres dels devers socials y humanitaris.

No n'hi havia un sol que no

estigués disposat a sacrificarse en favor de la comunitat ó per ser útil al prohisme. La idea del lucre no dominava en ells.

Ara molts homens s'atenen a les lletres d'aquestes doctrines, però oblidan miserablement son alt esperit.

En les lleys s'adverteix, sobre tot en les penals, eixa deficiència de progrés moral, que apareix també en les costums.

D' aquí un desequilibre que s'tradueix en un malestar que tots patim, y que no ha de parar fins que 'ls progressos morals sien tan grans com els realitzats en el camp de la ciència y en les esferes econòmich-industrials. La instrucció general y obligatoria que s've pregontant com una panacea universal, cap bon resultat ha de donar fins que hi haja cursos—obligatoris també—de moral y de justicia social. Gran cosa es la ciència; però si no va acompañada d'un desenrotollo equivalent del sentit moral, sols monstruositats pot engenrar.

Mentre no s'vulga comprender que 'ls progressos, moral y material, han d'esser correlatius, y mentre la immensa majoria dels homens no progressin moralment, ningú pot dir, sens equivocar-se, que nostres modernes societats coneixen lo verdader progrés.

J. FIRE.

EL CAMPANARIO

Cuando contemplo á distancia los pueblos que se destacan en el panorama, cual agrupaciones compactas de casas y techados, al rededor de las torres de las iglesias, el campanario se me presenta como algo mas que el remate del templo, veo en él algo mas que una construcción destinada á sostener las campanas cuyos soñs invitan á la oración; en los grupos de casas que, á través de la bruma, parecen apretarse al rededor del campanario, creo distinguir el sentimiento de poblaciones que fueron, de sociedades que luchan, de generaciones que vendrán. El campanario

se me figura entonces la encarnación del alma de los pueblos que le rodean; el guardador de pasiones, sufrimientos y alegrías. El campanario es la tradición, el espíritu que no perece, el símbolo que nos recuerda el pasado, nos habla del presente y nos señala el porvenir.

No concibo un pueblo sin campanario. No acierto á imaginarme una agrupación de familias, de casas, de personas que luchan juntas y entre las cuales existe cierta comunidad de intereses, sin ese lazo moral de unión, sin esa torre que parece establecer amoroso abrazo entre las casas que domina, señalando á sus moradores el mas allá que busca instintivamente el hombre, el camino de lo eterno y perdurable.

Cuando contemplo esas torres que, con sus elevadas siluetas, parecen buscar el cielo, arrastrando tras sí los pueblos y las generaciones, creo escuchar á través de la distancia los alegres toques de las campanas anunciando que el pueblo cuenta con un nuevo habitante, suena en mis oídos el doloroso tanido pidiendo oraciones para el que ha dejado de pertenecer al mundo de los vivos, ó el repiqueteo intérprete fiel de la angustia del pobre labrador ante la proximidad de la tormenta.

No es el campanario para mí una construcción cual otra cualquiera, mole insensible de piedra y cemento. El campanario se me antoja que siente y se estremece con su pueblo, regocijándose, lamentándose, implorando ó alarmándose segun los casos. Es algo que vive y comunica vida.

El campanario es el amor al terruño, el calor del hogar, el cariño á nuestros semejantes, el emblema del vínculo que forma familias, pueblos y sociedades.

Por esto cuando oigo combatir los amores y creencias que nos legaron nuestros antepasados y escucho ensalzar las escelencias de una sociedad sin familia, patria ni Dios, me parece ver derrumbarse esas torres que anuncianon nuestra entrada en el mundo y convertirse el panorama en incoloro paisaje grisáceo, sin nada que venga á romper su monotonía, sin nada que hable al alma, sin nada que eleve el espíritu por encima de las miserias de la materia.

2 Agosto de 1906.

CARTA OBERTA

SR. EN JOSEPH ALEMANY Y BORRÁS
(Director de *La Selva*.)

Senyor nostre: Hem esperat inútilment fins avui, a que el periódich de la seva valiosa direcció rectifiques el contingut de tots y cada un dels solts que injurien ó calumnien a l' arcalde de nostra vila, l' advocat en Joseph Fábregas.

Noblesa obliga. Y nosaltres ens creuriem faltar a un deber profesional, si avans no innovavem a vostè que l' esmentat senyor es proposa fer us de sos drets en legal forma, si en lo nombre que ve *La Selva* no rectifica seria y satisfactoriament; y interim queda a les seves ordres,

La Redacció.

Bromejant

Història de una infamia

Ab aquest títol, si mal no recordem, cert republicà donà a llum una fulla extraordinaria a *La Publicidad*, no pas molt, que fou solemnialment charejada per les masses democràtiques de Catalunya.

L' epígraf es significatiu; y puix que a tom ens ve, volem ferlo propri en la present secció, per mes que la cosa va en serio.

Fets concrets:

Deya *La Selva*, de 24 de Juny: «En nostre número anterior deyam que en l' acta acordant l' Ajuntament pagar lo diploma de fill adoptiu a D. Ramiro, no s' consignaba la cantitat de 7 ó 8 pessetes que de paraula s' havia convingut esmeters a tal objecte. Mes avui hem de manifestar que per art d' encantament hem vist consignades les calculades 8 pessetes en l' acta de referencia. Mes val que s' hagi arreglat aixís.»

Contestant a l' anterior solt, deyem en *MEMORANDUM* de 8 de Juriol:

«No; en l' acta en que s' declarà fill

»adoptiu a D. Ramiro, no constava ni hi consta la cantitat que s' havia d'esmuntar en lo esmentat títol, per la rahó senzilla de que en dita acta (10 de Març) no s' acordà comprar títol de cap classe y si comunicar en forma tal acort a l' interessat. Y sabut es que l' Ajuntaments comuniquen sos acorts per medi d' oficis. De boquilla es digué que s' comprés una cartolina; però qualsevol regidor s' hauria pogut oposar en son dia a l' aprobació d' aytal partida.

»Reanusada incidentalment tal conversa a la sessió de 2 de Juny, s' acordà, a instància d' un concejal, que constés en acta la cantitat de 8 pessetes destinades a l' adquisició de la repetida obra d' art; y el dia que s' aprovà tal acta, en plena sessió, y a presència de tots els concejals, lo Secretari així ho escrigué: y així es llegeix a l' acta de 2 de Juny (no a la de 10 de Març), qu' es la que feu renovellar tal assumpte.»

El concejal catalanista senyor Ribas, ens ha enviat lo següent escrit: «Senyor director de MEMORANDUM.— Molt Sr. meu: Li agrahiré se serveixi ordenar l' inserció del següent comunicat en lo proxim número de dit periódich.

COMUNICAT

»Lo suscrit regidor de l' Ajuntament d' aquesta vila, al únic objecte de posar en clar si en l' acta en que s' va acordar costejar lo diploma de fill adoptiu de D. Ramiro Villapadierna, constaban ó no las 8 pessetes que l' Consistori convingué esmuntar a proposta del regidor senyor Valls, manifesta:

»Que n' la susdita acta no hi constabau les expressades 8 pessetes: Que en tant no eran consignadas las 8 pessetes en acta, en quant qualsevolga que examini la mateixa veurà tot seguit que dita cantitat com també algunes altres paraules a dit acort referents, hi han sigut afegidas ab

»abreviacions y tot pera que hi capigués en l' espay que queda entre ratlla y ratlla: Que en tant no hi eran expressades las 8 pessetes en l' acta, en quant el suscrit mogut per lo solt de La Selva del diumenge anterior, fou a la següent sessió anant disposit a cantar clar y català, trobantse al examinar l' acta, que algú s' havia antissipat a corregirla y posarla en la conformitat convinguda per medi de las paraules y abreviaturas que tothom pot llegir, las cuales no hi constaban al esser firmada.

»Això es la veritat de lo succehit.

»Donantli gracies anticipadas es de V. affm. S. S. que b. s. m.—Joaquim Ribas.—Santa Coloma de Farnés 16 Juliol de 1906.»

De modo que segons La Selva de 24 de Juny, es van consignar en acta per art d' encantament les 8 pessetes, y

diu que val més que s' hagi arreglat així; y l' ilustre regidor senyor Ribas, diu, que s' disposava cantar clar y català en sessió, però que al examinar l' acta, va trobar que algú s' havia anticipat a corregirla.

Fallo

Després de les anteriors calumnies, llegeixis lo que declarà (y consta en acta) l' Ajuntament de Santa Coloma, en sessió ordinaria de 23 del passat Juriol:

»A excitación del señor Presidente se pidieron explicaciones al concejal señor Ribas respecto al modo y forma que entiende fueron desarrollados los hechos que motivaron el acuerdo constado en acta del dos de Junio último, relativo al coste del título de hijo adoptivo a favor del diputado á Cortes D. Ramiro Alonso de Villapadierna. El concejal aludido ha dado las explicaciones extensas y convenientes que han conducido al convenimiento de todos los señores de esta Corporación que han concurrido al acto, en virtud de las cuales ha quedado plenamente aclarado que no medió la menor intención perniciosa ni tuvo efecto acto alguno que inclinara á sospechar de la rectitud y honradez del Sr. Presidente, así como tampoco de la del Sr. Secretario del Ayuntamiento que intervino en la extensión de dicho acuerdo del dos de Junio, ya que si aparece entre líneas y en forma sobrepuesta lo del tenor siguiente: Se acuerda que el título de hijo adoptivo del Sr. Villapadierna su coste sea de 8 pesetas, se hizo á indicación del Consistorio, el cual aprobó dicha acta en la sesión inmediata ordinaria del nueve del citado Junio próximo pasado.»

X. Z.

Espigoleig

L' «Associació de Lectura Catalana» que té per primordial finalitat aixecar el nivell moral del poble conreuant sa intel·ligència y bons sentiments, difundint arréu les obres selectes e instructives qu' al ensembs qu' omplen l' imaginació de sanitosa joia, enlaiyen l' esperit y deixen al cor un sediment de boudat, ha publicat una proclama en que excita al poble a que no compri certes revistes ó periódics ilustrats que directa ó indirectament fan l' apologia del crim ab pomposos y horripilants gravats, fomentant alhora l' afició a estrambòtiques llegendes qui predisposen a l' individu d' escassos coneixements a singularisar-se en forma ruidosa moltes vegades y sempre temible.

Ens referim, diu l' «Associació», al periódich setmanal de Madrid «Los Sucesos» y al de Barcelona «Los Acontecimientos». Aquestes dues úlceres canceroses, reclamen el cauteri, han d' extirparse; que de llurs pàginès, sempre sanguinolentes s' escampa l' virus qu' endureix el cor, anoreja l' cervell, con-

verteix l' home en bestia, sols impulsada per sons instints perversos.

«Res mes pernicios que l' eczemple», han dit els moralistes de totes les époques y fins a la pena de mort a Espanya se li ha tret l' exemplaritat qu' avanç se li atribuïa, convençuts de que del acte públic en resultaven efectes contraproducents; desgraciadament hi ha encare molts Erostrats qu' incendiarien novament el temple d' Efés, una de les maravilles del món, pera qu' aquest acte ls donés celebritat, encar que trista; les cròniques criminals registren molts cassos d' assassins qui n' han sigut pera que llur nom y llur retrat anessin per les pàgines dels diaris qu' havien ajudat a ferlos rodolar al abîm; l' experiència prova que la familiaritat ab lectures malsanes prèdisposa l' anim a ser heroe d' actes punibles y estraga la sensibilitat fins a trobar excusables y naturals els fets mes criminosos.

Aquesta es la tasca que venen realisant aquells dos «Manuals pràctichs del criminal»; aquesta es l' obra antisocial y embrutidora que fan mitjansant l' article y l' gravat, moltes vegades arbitraris, afeginti sovint detalls horripilants a les escenes que per sí soles, no s' porten l' excitant.

Illetres portugueses

Les filadores

Una donzellà y una vella estan filant: la donzellà vestida de blanch, la vella vestida de negra.

Lo fus de la una es de crestall; lo de l' altra, de fusta de xiprer.

La donzellà fila y canta; la vella fila y plora.

Es mitjanit. El pous prenen la comunió de la lluna.

La donzellà fila les teles pera les meves noces; la vella fila ma mortalla.

La donzellà fila maymona: lo fus de la vella revolta lleuger.

—Donzellà qu' estàs filant les teles pera mes noces, fila, fila més depressa, que anheló reposar ab mos Amors.

Lo fus de la una es de crestall; lo de l' altra de fusta de xiprer.

—Vella qu' estàs filant ma mortalla, fila, fila més maymona, no tinguis tanta pressa. Ja veus que soch molt jove y m' agrada la vida.

Ma nuvia es gracirosa com les palmeres y la mia ànima blanca com les hosties.

Posat a dormir. Demà continuarás...

Ja clareja.

Lo riu qui creua el paysatge, passa vagarós, exanim, cansat de caminar tota la nit.

La vella acabà son treball: està filada ma mortalla.

La donzellà s' es dormida a mitat de la feyna.

Y son fus de crestall està trencat per terra en fragments: fragments qui semblen llàgrimes ó diamants cayguts de una diademà.

E. DE C.

ESPARCES

A la Verge

Oh Verge pura que l' amor més bella, del Paradís crisàntema y regina, ab goig d' alçarme com un au novella volar voldiria a la regió divina jaquint vostra amadíssima capella, dels nivols mare y dels estels veinha... Oh Verge més hermosa que l' evori, a tot pler daume vostre amor, quan mori.

X.

LA DIADA

Santa Clara, Verge

Nasqué Santa Clara a la ciutat d' Asís en l' Umbria, pàtria de Sant Francisco, en l' any 1193. Era tan devota que va emprendre les peregrinacions del Sant Sepulcre de Jerusalém y de Sant Pere de Roma y Sant Miquel en el mont Gárgano.

Se va distingir desde petita per la devoció extraordinaria que tenia a la Regina dels Cels y per la caritat que la distingia a favor dels pobres y dels necessitats. Encara qu' era celebrada per la seva gran hermosura, no ho era menys per la seva modestia exemplar y edificant: era el verdader model de Religioses, no deixant de castigar les seves carns ab un riguros cilici; y aconsellada de Sant Francisco consagrà ab vot sa virginitat a Deu.

Reparada la església de Sant Damia que s' arruinava, es fundà en una casa veïna la célebre Orde de religioses Francisques, que fou aprobada per el Papa Inocenci III, l' any 1212, y en el següent la confirmà son successor Honori III, començant a denominarse desde llavors, religió de les Clarisses, del nom de la seva fundadora Santa Clara.

Després d' haver obrat molts miracles, morí en la pau del Senyor el dia 11 d' Agost de 1253, y dos anys després Alexandre IV, la canonitzà ab gran solemnitat, senyalant la seva festa, el 12 d' Agost, per haber lo mateix Pare Sant pronunciat en tal dia l' oració fúnebre de la Santa.

DE LA QUINZENA

Generals.

Ateses les nombroses y importants modificacions que en els preceptes relativs a l' imposició, administració y cobro de la contribució industrial y de comerç reglamentada el 28 de Maig de 1896, han vingut fentse desde la última recopilació de 21 de Setembre de 1901, per conseqüència del natural desentrotlllo y noves manifestacions de la riquesa que deu contribuir, y, además, per reformes introduïdes en el sistema tributari, com la referent a alcoholos, s' han tornat a unir en un sol còs legal dit Reglament modificat per la llei de 28 de Novembre de 1899 establint l' any natural, per la d' Utilitats de 27 de Març de 1900, per la d' alcoholos de 19 de Juriol de 1904 y Real decret de 17 Janer de 1905, y per diferents Reals Ordres dictades fins el 13 de Juriol d' enguany.

S' ordenz que no sien aprovats els presupostos provincials y municipals de capitals de província en els que s' deixi de consignar la cantitat suficient pera el càrrec d' Archiver-Bibliotecari.

Referent a la inscripció de publicacions periòdiques en el Registre de la Propietat intel·lectual, s' ha ordenat que pera la inscripció de tals publicacions sols s' exigeixin els requisits previnuts en l' article 29 de la llei de 10 de Janer de 1879, y en el 16 del Regla-

ment de 3 de Setembre de 1880, y que quan es tracti de la reproducció d' articles ó treballs d' autors estrangers presentin els propietaris dels periódichs una declaració en que manifestin «baix la seva responsabilitat», que «ls articles insertats en el periòdic ó la revista son de domini públich, ó estan autorisats pera reproduirlos.

Fundantse en que l' article 77 de Codi Civil disposa que «al acte de la celebració del matrimoni caudalich hi assistirà el Jutje municipal ó altre funcionari de l' Estat, ab el sol fi de verificiar la immediata inscripció en el Registre civil», s' ha ordenat que sigui el Jutje municipal qui hi concorri, y que únicament en cassos de impossibilitat absoluta, de que s' haurá de donar compte al superior gerárquich, podrá delegar aquell en el suplent, Fiscal municipal y suplent y Secretari del Jutjat y suplent; procurant constantment que la seva assistència a la cerimònia religiosa sia d' un modo ostensible y com testimoni de major excepció en la mateixa, puix es «sensible que sols en cassos de matrimonis entre persones d' elevada posició social sia el Jutje municipal en persona el qui hi assistesca, produintse baix aquest altre aspecte un verdader y poch edificant desequilibri», donchs ara queda «limitada la seva intervenció a coneixer per referencia que el acte se celebrà y a recullir en un acta, redactada sense la atenció de ningú, les firmes indispensables pera su posarla reflexe de lo ocorregut y pera legalisarla en forma extrinseca», y el representant de l' Estat no deu esser «un mero receptor d' agenes referencies».

Provincials.

Es deixen sense efecte les Circulars de 19 y 21 de Juny ultim, referents a Carruatges y Guies de Caballerías.

Circular excitant als Arcades evitin a tota costa el desentrotll del vici de la blasfemia, sometent als Tribunals els fets que pugui constituir delicto y imposant el correctiu que procedeixi als classificats com a falta, de quals correccions se deu donar compte al Govern civil.

NOVES

Llegim en *El Tradicionalista* de Girona, corresponent al 2 del present mes d' Agost:

Concejal absuelto. — Bajo el epígrafe «Caldas de Malavella», publicó el periódico *La Selva*, de Santa Coloma de Farnés, en su edición de 8 del próximo pasado Julio, un sueldo en el que acusaba al concejal de Caldas D. Joaquín Regás de haber insultado groseramente á D. Joaquín Pons. — Celebrado juicio por esta causa, fué absuelto el Sr. Regás; ya que segun resultó de las pruebas, no había materia penable; por lo que el fiscal y la parte actora retiraron sus respectivas acusaciones, quedando en buen lugar el nombre del citado concejal.

Nos extraña que á pesar de ello no haya rectificado como era debido el periódico *La Selva*.

Orquestres. — *La Farnense* ha sigut contractada pera els dies 1 y 2, a Sant Iscle de Vallalta; 3 y 4, a Caldes de Malavella; 10, 11 y 12, a Castelló d' Ampúrias; 14, 15 y 16, a Agullana; 19, 20 y 21, a Arbúcies, 24, 25 y 26, a Tordera.

La Principal ha sigut contractada a Sabadell els dies 31 de Juriol y 1 y 2 del present mes; el 3, 4 y 5 a Caldes de Malavella; 15 y 16 a Gualva; 24 y 25 a Castañet y a Cadaqués els dies 8, 9 y 10 de Setembre.

Lo mestre d' Hostalrich, en Joseph Gomis Aromí, ha sigut traslladat a Olot en virtut de concurs; y a Blanes y a nostra vila, Na Antonia Bertrà Rovira y En Pere Cervera Vicens, respectivament.

Hem rebut una col·lecció de 10 postals artístiques d' aquesta vila y sos voltants. Es venen coleccions al preu de 1.25 pessetes una, a can Roig y a l' estanch d' en Tino.

Tinguem l' agrada ocasió d' assistir l' altre dia a una audició íntima de despedida ab que obsequiaren a alguns amics, tres joves, tres novells artistes: en Vives, en Marés y en Frigola.

En Vives, atildat pianista, posseix tot el bon gust y la força d' expressió que requereix l' esturment més conegut de nostra societat.

Lo violoncelista senyor Marés diu la música ab la justesa dels grans mestres, ab la pulcritut y sentiment del compositor.

En Joan Frigola, arrenca de les cordes de son violí les notes més genials, fent arribar fins a lo més pregón de nostres sentits emotius, tot l' encant, tota la dolcesa y poesía de les obres que interpreta.

Y per sobre aquestes afalagadores qualitats, nosaltres els ne descobrirem un altra, aquella que va anexa a la joventut de valua y estudiosa: la modestia, la senzillesa.

Els tres, ab *Tannhäuser* y *L' Arlesienne*, es compenetren íntimament ab Wagner y Bizet, fentnos fruir les filigranades trames musicals dels eminents mestres.

Vals Boston, de Berger, *Preludi y Fuga*, de Bach-Litsz, y sobre tot *Sonata*, de Haydn, a violí y piano, y *Lo Cigne*, Saint-Saens, a piano y violoncelo, foren escoltades ab verdadera devoció, mereixent els executants llargs y sincers aplaudiments.

Fou una vetlla de música clàssica, en que hi esmerarem dues hores, que 'ns volaren com dos minuts.

S' es prorregat afins el 31 del present mes d' Agost lo plaço pera l' adquisició voluntaria de cédules personals, sense recàrrec de cap mena.

Ha sigut molt ben rebuda per l' opinió pública y la premsa en general, la circular del que fou Governador Civil interí d' aquesta província, En Lluís de Prat, sobre l' asquerós vici de la blasfemia.

Essent molts els espanyols que acudeixen a les poblacions del Mitjà de França en busca de treball ab ocasió de les properes veremes, excedint el nombre de solicitants a nels que 's necessiten y arribant la majoria ensense recursos, es oportú recordar que segons lo dispositat per les lleys franceses, tot estranger en aquell Estat està obligat a recullir del Ajuntament respectiu, ab el

certificat de nacionalitat expedit per el Consul, el document intitulat «declaració d' estrangers», quin cost es de vuyt franchs y viut centims, essent detinguts, en son defecte, per l' Autoritat per infracció de la Lley.

Lo periòdic *La Cerdanya*, diu que a Puigcerdà s' ha començat la sega, que promet donar excelent resultat; y ab tal motiu afegeix que hi ha enguany una abundància tan considerable de guatxes, que 'ls vells no recorden d' altra igual.

Ho comuniquem als caçadors..... y ademés a tots aquells corresponents a qui convinga ferne provisió.

Desde l' dia 1.º del proxim mes de Setembre quedaran habilitades pera el servei de valors declarats, les Administracions de Correu, d' Anglés y Caldes de Malavella.

Hem rebut el cartell d' un Certamen de Sardanes que la Comissió general de festes, que com de consuetud es celebraran per Sant Narcís a Girona, ha tingut la bona pensada de proposar.

Per falta d' espai no 'ns es possible transcriuerlo íntegrament. Han ofert valiosos premis: Sa Magestat D. Anfós XIII, els Senadors y Diputats de la província, lo Gobernador Civil, l' Ajuntament, en Bonaventura Sabater, l' *Orfeó Gironí*, l' *Orfeó Catalunya* y la Comissió de festes. Les composicions deuen esser enviades avans del 15 de Setembre. Formen el Jurat els senyors Sánchez Gabagnach, Eusebi Daniel y Eusebi Guiteras.

Hem rebut lo 1.º número de l' aixecrit setmanari *L' Escolanet*. Li tornem el saludo, y desitjem que per molts anys puga encendre els llums cada dijous.

Lo 1.º dilluns de Setembre se celebrara a nostra vila, com cad' any, l' acostumada Fira, que 's veu sovint molt concorreguda.

A ultims del passat juliol es verificaren a les escoles públiques municipals els examens corresponents a fi de curs, deixant a la Junta local d' instrucció pública molt complascuda l' avenç intelectual dels nombrosos alumnes que s' hi eduquen.

Remarquem que fou vist ab molta simpatia, que un dels professors ordenes a alguns de sos més adelantats deixables la traducció al català de varis paràgrafs de Lectura; lo qual fou executat ab molt acert.

Aplaudim la idea. Y de desitjar seria que 'ls mestres de Catalunya se'n preocupessen tot lo possible d' ensinestrar als noys en pareguts exercicis, ab lo que s' evitarà que aquells diguin moltes vegades lo que de cor saben encara que sovint no saben lo que diuen.

Bibliogràfiques

Con una nueva é interesante obra acaba de enriquecerse la ya valiosa biblioteca que forman la serie de Manuales que con tanto éxito vienen publicando los conocidos editores Sres. Sucesores de Manuel Soler. Trátase de una obra de indiscutible actualidad, ya que constituye un razonado es-

tudio del Imperio del Sol naciente, expuesto en forma agradable, de cuanto puede servir para dar á conocer ese ayer tan misterioso y lleno de encantos y la brillante actuació de aquell privilegiado país.

La historia, las costumbres, creencias, artes, industrias, literatura y todo, en fin, cuanto retrata el pasado y el presente del Japón, describese en el nuevo libro titulado *Dai Nipon* en forma amena, con plausible facilidad y exactitud; de suerte que su autor, D. Antonio García Llansó, ha logrado realizar cumplidamente su propósito, ya que en las 400 páginas que contiene el libro, ha reunido cuantos antecedentes podían necesitarse para que el lector forme un juicio exacto de un país que, si merece estudio por su glorioso pasado, desperta grandísimo interés por su radical y provechosa transformación, á la que debe indudablemente las ventajas que acaba de obtener. Así lo reconoce el distinguido escritor D. Miguel S. Oliver en el bien escrito prólogo que encabeza el libro, sirviendo de complemento numerosos grabados y un glosario que podrá servir de base para formación de un vocabulario japonés español, de que todavía carecemos.

Hállase de venta en todas las librerías al precio de 3 pesetas.—O.

Otro volumen de la Colección de Manuales-Soler, titulado «Cultivo del Algodonero», viene á ocupar un puesto importante entre los libros que tratan de agricultura. Su publicación es de gran utilidad, porque servirá de guía útil y clara á los agricultores que se dediquen al cultivo de dicha planta en nuestro suelo y posesiones de África.

El autor de dicho Manual es D. Diego de Rueda, Ayudante del Servicio Agronómico, y lleva un prólogo del Ingeniero Agrónomo D. José Valls.

En forma sencilla describe el autor las variedades de algodoneros más importantes que se cultivan y sus cualidades, indicando las más adecuadas á nuestro país.

Trata después de las condiciones del clima y suelo favorables al cultivo de dicha planta, los abonos que se han de emplear, las labores y demás cuidados culturales, relatando los sistemas y procedimientos del cultivo algodonero en distintos países y las experiencias realizadas en España. Asimismo hace un detallado estudio de las enfermedades que padece esta planta, indicando los remedios para combatirlas.

Las importantes operaciones del desmotado y embalado del algodón, son tratadas en este libro con el detenimiento que se merecen y finalmente acompaña la ley por la que se conceden premios y prerrogativas á los agricultores españoles que se dediquen á cultivar el algodón.

Véndese á 2 pesetas y puede adquirirse en todas las librerías.

Mercat del dia 6.

	PREU	Maxim.	Minim.
	Ptas. Cénts.	Ptas. Cénts.	Ptas. Cénts.
Blat,	(els 100 Kilos)	25' 00	24' 00
Ordi,	id.	21' 00	20' 00
Segal,	id.	21' 00	20' 00
Civada,	id.	16' 00	15' 00
Blat de moro,	id.	20' 00	19' 00
Fasols blancs,	id.	00' 00	00' 00
id. menuts,	id.	00' 00	00' 00
Fabes,	id.	25' 00	24' 00
Cigrons.	id.	56' 00	36' 00
Palla,	(Quintà mètrich)	9' 00	8' 00
Patates,	id.	00' 00	00' 00
Garrins.	id.	60' 00	40' 00
Ous,	dotzena	0' 00	1' 30

Girona: Imp. de Carreras, devant lo Seminari

ANUNCIS

R. BACH-ESTEVE

DENTISTA - CIRURGIÁ

Progrés, 21, pral. — Girona.

Ofereix als seus clients d' aquesta població y al públic en general, els seus serveys professionals,

FONDA QUIMET

(Els dilluns) Santa Coloma de Farnés.

Dents y dentadures artificials.—Curació de malalties de la boca.—Extracció sense dolor.

Consulta y operacions gratis als pobres.

POMADA PANCHO

Medicamento portentoso

Las heridas producidas con instrumento cortante ó arma de fuego, granos malignos, carbunclos, quemaduras, panadizos, desgarros del tejido muscular, magulladuras, flemones y otras muchas dolencias de la piel, se curan radicalmente con la aplicación de buenos parches de la maravillosa é insustituible **POMADA PANCHO**.

VENTAS: SANTA COLOMA DE FARNÉS, en casa del autor, Don Francisco Fondevila; BARCELONA, calle del Hospital, 4; Plaza Santa Ana, 23, 3.º-2.ª y calle de la Princesa, Administración de Loterías.

Infinidad de certificaciones corroboran la eficacia de la **POMADA PANCHO**.

El infrascrito Cura Regente de la Parroquia de Santa Coloma de Farnés, Obispado de Gerona (1).—Certifico: que D. Francisco Fondevila y Jofré, natural y vecino de esta parroquia de mi cargo es persona de buena conducta merece entera confianza á todo el vecindario por su notable honradez y está adornado de sentimientos altamente humanitarios conforme ha dado de ello repetidas pruebas distribuyendo respetables sumas en beneficio de los pobres, destinando igualmente á fines benéficos la mayor parte del producto líquido del específico de su invención llamado *Pomada Pancho*, cuyos maravillosos resultados en su aplicación á diversas enfermedades, vienen sobradamente justificados, no solo por la fama universal de que goza, sino también por los muchos documentos fehacientes que obran en poder del interesado y por el sinnúmero de cartas que el mismo esta recibiendo todos los días dándole cuenta de nuevas y rápidas curaciones obtenidas por la referida *Pomada Pancho*. Y para que conste á instancia y satisfacción del propio D. Francisco Fondevila y Jofré, libro el presente sellado con el Parroquial, en Santa Coloma de Farnés á los catorce de Noviembre de mil ochocientos noventa y dos.—José Callis, Presbítero Regente.—Hay el sello de la Parroquia.

(1) Hoy Cura Párroco de Figueras.

FONDA DE PUIG (avans, de 'n BOU)

CARRER MAJOR

Punt céntrich

Excellent servey

AGUA XALA

ANTES
VICHY
CALDENSE

miner-medicinal Analisada, autorizada y garantida.
La més rica, Natural, ALCALINA, BICARBONATADA, SODICA, TERMAL, apropiada pera les Afeccions del Fege, Melsa, Ventrell, Diabetes, Reumatisme y Parálisis.

SUPERIOR AIGUA DE TAUJA

Demánis á farmaciacs y punts de venda d' Aigues minerals.

Vegisanuncis y memories, análisis y prospectes, que s' envien gratis á qui'ls demani.
Administració y Deposit general:

Barcelona, Passeig de Sant Joan, 4 (Arch Triomf) Teléf. 1.559.

BALNEARI de Santa Coloma de Farnés (Gerona)

Aygues termals de 40 centígrados de temperatura; bicarbonisades, calcicas feruginoses, indicades per eminent facultatius pera combatre la gota y reumatismes crònichs, falses anquilosis y neurastenies y especialment pera corregir la paràlisi del moviment produxit per les feridures (*apoplegias*) de quina malaltia son un gran preservatiu.

Sens rival pera les malaltias de la matris y pera reconstituir les forces en totes les convalecencies.

L' establiment reuneix el confort desitjable.

Cotxes a tots los trens a la estació de Sils.

OBERT TOT L' ANY

Metje-Director, D. FRANCISCO MARAVER

Gerent, D. JOAN MARTÍ.

ELECTRICITAT

Maquinaria.—Contadors.—Bombes.

Turbines de vapor.

Material mecánich y Turbines hidràuliques.

Societat espanyola

OERLIKON

LOECHES (LA MARGARITA)

Com purgant, depurativa, antisséptica y curativa, no té parió l'aygua

de **LOECHES**